

Dr. Calin Georgescu

Ion Longin Popescu

- Director Executiv al Centrului National pentru Dezvoltare Durabila -

"Deciziile cruciale din societate trebuie sa se intemeieze pe profesionalism"

Dupa 20 de ani de tranzitie haotica, lipsita de o viziune pe termen lung, Romania are, in cele din urma, un program coerent si logic de dezvoltare - Strategia Nationala de Dezvoltare Durabila. Elaborata de cei mai buni specialisti in domeniu, aceasta strategie prefigureaza imaginea Romaniei in anul 2030, cu tinte precise pentru etapele intermediare. Este un document prin care Romania, ca stat membru al UE, si-a cladit propria viziune pe termen scurt, mediu si lung, viziune inspirata de strategiile Comunitatii Europene. In timp ce politicienii romani, incurcati in itele crizei economice, sunt tentati sa "uite" de existenta acestui important angajament comunitar, Bruxelles-ul, mult mai constiincios, va avea grija sa le aminteasca de fiecare data si sa-i traga de maneca. Nu mai demult de saptamana trecuta, in Parlamentul European, 488 de eurodeputati au amintit celor 48 de colegi raticiti, dintre care multi romani (care au votat pentru cianura), ca interzicerea cianurii in minerit este un pas important, chiar pe drumul dezvoltarii durabile. Dezvoltare care nu se poate face decat cu profesionisti. Expert ONU in protectia mediului, doctorul in stiinte Calin Georgescu, directorul executiv al Centrului National pentru Dezvoltare Durabila, Secretar General al Asociatiei Romane pentru Clubul de la Roma, este considerat parintele acestui program national, de care multi politicieni, spre rusinea lor, nici nu stiu ca exista. Intr-o analiza patrunzatoare, dr. Georgescu trage un semnal de alarma: Romania nu are suficienti oameni calificati, iar nivelul educatiei in scoli este precar. Lipsa de specialisti a provocat coruptia si haosul tranzitiei, pe cand, daca se va continua pe acelasi drum, dezvoltarea durabila, adica proiectul de viitor al Romaniei, risca sa ramana o vorba goala.

"Cum arata scoala astazi, asa va arata tara maine"

- Ati vorbit in cateva randuri despre nevoia de reprofesionalizare a romanilor. Nu mai suntem, ca in anii '90, supercalificatii Europei de Est?

- Vorbesc de reprofesionalizarea Romaniei, deoarece apreciez ca tara noastra a pierdut, dupa 1990, o seama de profesionisti, iar cei care ne-au ramas sunt putin folositi, fiind demoralizati de diletantismul agresiv care ii inconjoara. Este o prioritate de securitate nationala ca acest capital uman sa fie refacut! Pana la urma, gradul de civilizatie al unui popor este masurat dupa indicele sau de profesionalizare. Acest lucru nu a fost dezbatut in societatea romaneasca; in schimb, orice dezbateri politica din Romania ultimilor 20 de ani s-a invartit invariabil in jurul notiunii de putere. Puterea de a realiza ce anume? Oamenii politici din Romania mai intai isi pun problema sa ajunga la putere, iar abia apoi incep sa se intrebe ce sa faca cu ea, cum sa realizeze ceea ce au promis. Asta, in cel mai bun caz, pentru ca adesea scopul dobandirii puterii este pastrarea ei sau inavutirea personala. De regula, ambele. Nenorocirea este ca, oricare le-ar fi motivele, politicienii de la noi nu simt nevoia (si nici nu stiu cum) sa se foloseasca de specialisti, si atunci intra in impas.

- Suntem in plina criza, mai are cineva timp sa se gandeasca la calificarea natiei?

- Eu cred cu incapatanare ca iesirea din marasmul actual nu poate fi asigurata decat prin cultivarea si promovarea profesionalismului autentic. Or, reprofesionalizarea Romaniei nu se poate face decat printr-o investitie constanta si masiva in educatie si stiinta, vazute ca o prioritate nationala. "Cum arata scoala astazi, asa va arata tara maine", spunea Spiru Haret in 1895. Ceea ce propunem noi este acreditarea valorii sociale a lucrului bine facut, formarea si valorificarea capitalului uman al acestei tari. Dupa cum rezulta din datele existente, in ultimii 20 de ani, Romania a pierdut 10% din populatie, din cauza reducerii natalitatii, la care se adauga un procent semnificativ al migratiei externe ireversibile, de peste 3 milioane de persoane. Conform evaluarilor obiective, omologate pe plan international, peste 50% dintre elevii de 15 ani din Romania se situeaza sub pragul alfabetizarii stiintifice. Numarul contributiilor din partea autorilor romani, in principalele publicatii stiintifice, precum si al brevetelor pe plan international, este de 10 pana la 50 de ori mai mic decat in alte state din aceeasi categorie. Credem ca, mai ales in conditiile crizei actuale, nu ne mai putem permite luxul de a tolera mediocritatea si impostura. Deciziile cruciale din societate trebuie sa se intemeieze pe profesionalism.

- Sunt profesionalismul si competenta de natura sa elimine coruptia din societate?

- Criza prin care trecem nu este doar financiara si economica, ci si intelectuala si morala. In acest context, incompetenta si coruptia merg mana in mana, formand un sistem care se apara pe sine insusi. Prin comparatie, marile personalitati ale scolii, culturii si stiintei romanesti au combinat dintotdeauna excelenta profesionala cu o incoruptibilitate exemplara. Tinerii, dascalii si savantii de maine au nevoie de modele de urmat. Asemenea modele exista si in Romania de azi, dar sunt rareori infatisate publicului.

"Nu suntem toti hoti si lenesi, am fost doar prost condusi!"

- Cum evaluati curbele sinuoase din dezvoltarea Romaniei postdecembriste, lipsa cronica de viziune administrativa?

- Fiecare guvern venit vremelnice la putere face tabula rasa, arunca la cos toate planurile administratiei anterioare si pretinde ca trebuie sa porneasca iar de la zero. Politicianismul ieftin a luat locul gandirii strategice. In ultimii ani, cresterea economica a Romaniei s-a bazat pe un consum excesiv si irational de resurse. Criza actuala ne-a penalizat dureros pe toti pentru nesabuinita conducatorilor pe care noi insine i-am ales. Este insa fals si nedrept sa pui incompetenta si coruptia unor diriguitori de ocazie pe seama unor inchipuite defecte congenitale ale unui intreg popor. Nu suntem toti hoti si lenesi, am fost doar prost condusi!

- *In ce masura reuseste administratia din Romania sa tina seama de directiile Strategiei Nationale de Dezvoltare Durabila?*

- Dezvoltarea durabila nu este doar o alternativa posibila, printre multe altele, pentru Romania, ci singura solutie reala si onesta, pe termen mediu si lung, inspirata din strategiile Uniunii Europene. Ne vom aminti brusc de existenta acesteia, atunci cand vor incepe sa curga procedurile de incalcare a angajamentelor asumate (infringements), care ustura cam tare. Or, aici este problema administratiei centrale de la noi: incapacitatea de a privi dincolo de un orizont imediat si vesnic schimbator. Totul este de azi pe maine, iar cand ne spune cineva ca exista si un poimaine, intram in panica. In schimb, in peste 40 de localitati si cateva judete, unde am facut cercetari, am constatat ca exista numerosi primari si alti responsabili din administratia locala, care au inteles rostul dezvoltarii durabile, beneficiile concrete pe care le genereaza aplicarea acestui concept.

- *Cum ne invata strategia dezvoltarii durabile sa luptam cu criza actuala?*

- Toate masurile anticriza pe termen scurt si mediu trebuie sa plece de la obiectivele pe termen lung, si nu invers. Cheia succesului in perspectiva urmatoarelor decenii este dezvoltarea prioritara a capitalului uman: educatie si formare profesionala, cercetare, dezvoltare tehnologica si inovare, in paralel cu redresarea demografica. Conceptul dezvoltarii durabile ofera raspunsul asteptat de Administratie, prin imbinarea aspectelor economice si sociale, cu gospodarirea rationala a resurselor si pastrarea unui mediu natural sanatos. Nu vorbesc de carpirea sistemului existent, ci de o schimbare de macaz, in sensul trecerii la un nou model de dezvoltare: ma gandesc la un model de... economie civica, in care sa fie implicati cat mai multi mici intreprinzatori, prin diversificarea activitatilor productive si a serviciilor la sate si in micile orase, aflate azi intr-o stare de coma economica.

"Proiectul Rosia Montana are elemente necunoscute publicului larg, cu o miza care, probabil, se afla in cu totul alta parte..."

- *Exista o legatura intre dezvoltarea durabila si protectia mediului? Ca sa va oferim un exemplu: putem vorbi, in cazul Rosia Montana, de un proiect sanatos, de dezvoltare durabila?*

- Protectia mediului tine de esenta conceptului de dezvoltare durabila. Capitalul natural nu ne furnizeaza doar bunuri, ci si servicii indispensabile vietii. Orice exploatare miniera intensiva contine, in grade diferite, pericolul de a intra in contradictie cu principiile dezvoltarii durabile. In cazul proiectului Rosia Montana este vorba de o actiune corporatista pe termen scurt, care ar putea rezolva momentan anumite nevoi punctuale ale zonei, dar pe termen lung, efectele nu vor fi cele trambitate in campaniile publicitare. Mai mult, "reconstructia ecologica" de care vorbeste compania RMGC este imposibila, in conditiile unei excavari miniere de asemenea proportii. Conform oricaror cunostinte minime de ordin stiintific, nu poti reface in cateva sute de zile ceea ce natura a cladit in milioane de ani. S-a discutat despre reimpadurirea zonei. Chiar daca se vor planta mii de arbori, tot o impadurire artificiala va fi, iar nu una naturala. Pe timpul Imperiului Austro-Ungar, s-au defrisat pentru constructii toate padurile din jurul Vienei. Dupa 1945, s-au replantat masiv esente de conifere, pe o raza de o suta de kilometri in jur: un efort urias. Sigur ca arata impecabil, dar calitatea padurii si valoarea serviciilor aduse biodiversitatii sunt mult mai reduse decat in cazul unei paduri naturale. Ce valoare ar avea o padure plantata pe un teren instabil, refacut pe locul unei excavari uriaze din Apuseni? Proiectul Rosia Montana are insa si alte elemente necunoscute publicului larg, cu o miza care, probabil, se afla in cu totul alta parte...

- *Ce spun profesionistii independenti: este mineritul o condamnare pe vecie a zonei, sau ne putem opri aici cu exploatarea aurului, pentru a merge mai departe cu alte proiecte de dezvoltare?*

- Rosia Montana este una din multele zone saracite din Romania, dar s-a intamplat sa stea pe un pat aurifer, si asta este problema sa. Dezvoltarea turismului si a unor indeletniciri traditionale, cu folosirea unor tehnologii moderne si nepoluante, este solutia alternativa sigura. La Rosia sunt vestigii ale uneia dintre cele mai vechi vetre de cultura europeana, mentionate in "Dacia Preistorica" a lui Nicolae Densusianu. Sunt suficiente motive valabile pentru ca localitatea sa devina o arie protejata. De altfel, noul proiect minier s-a infiripat pe fondul unei stari de slabiciune a statului roman. La aceasta ar mai fi de adaugat ca rezervele de aur nu sunt foarte mari, ceea ce face ca intensitatea campaniei in jurul proiectului sa para oarecum ciudata. Regula geologica spune insa ca, in apropierea zacamintelor aurifere, se afla si depozite de metale grele. Deci, lucrurile nu sunt chiar asa de simple si inocente cum par

D-lui [Calin Georgescu](mailto:ccgeorgescu@gmail.com) ii puteti scrie la e-mail: ccgeorgescu@gmail.com sau calin.georgescu@ncsd.ro

Reproducerea, difuzarea sau folosirea partiala sau in intregime a materialelor prezentate este interzisa fara acordul nostru scris. Copyright © 1998-2010 Formula AS. Toate drepturile rezervate.